

Πατρικές παραινέσεις από τον Οικουμενικό Πατριάρχη προς μαθητές και φοιτητές από την Ελλάδα

/ Γενικά Θέματα

Με εγκαρδιότητα και πατρικές παραινέσεις υποδέχθηκε ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, το απόγευμα της Παρασκευής, 5 Απριλίου 2024, στον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό, ομίλους καθηγητών και μαθητών από 100 περίπου σχολεία της Ελλάδος, καθώς και όμιλο φοιτητών από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας της Θεσσαλονίκης, που νωρίτερα συμπροσευχήθηκαν στην Ακολουθία της Γ' Στάσης των Χαιρετισμών, κατά την οποία χοροστάτησε ο Σεβ. Μητροπολίτης Σαράντα Εκκλησιών κ. Ανδρέας.

Ο Παναγιώτατος απευθυνόμενος προς τις νέες και τους νέους, και προς τους καθηγητές τους, οι οποίοι συμμετείχαν σε περιβαλλοντολογικό συνέδριο που πραγματοποιείται στο **Ζωγράφειο Λύκειο**, μεταξύ άλλων, χαρακτήρισε σημαντικό να επισκέπτονται την Πόλη, “την Πόλη των Πόλεων, την κοιτίδα της Ρωμιοσύνης, και το ιερό Κέντρο της Ορθοδοξίας, το οποίο εδραιωμένο εδώ, από αιώνων πολλών, με την χάρη του Θεού, και παρά τους χαλασμούς των καιρών, συνεχίζει και σήμερα την μεγάλη εκκλησιαστική και πολιτιστική οικουμενική αποστολή του. Και θα την συνεχίση και στο μέλλον, όσο αντίθετοι και αν θα πνεύσουν ενδεχομένως οι άνεμοι. Διότι η Αγία του Χριστού Μεγάλη Εκκλησία έχει συνηθίσει στην υπομονή, στην καρτερία και στη σιωπή, και γνωρίζει ότι οι κρίσεις έρχονται και παρέρχονται, αλλά η πίστις εις τον Αναστάντα Χριστό μένει και φέρει τελικώς την νίκη στον πιστεύοντα και υπομένοντα. ‘Ο υπομείνας εις τέλος, ούτος σωθήσεται’ (Ματθ. ι´, 22).”

Προηγουμένως, χαιρετισμό απηύθησαν οι Ελλογιμ. κύριοι Χρήστος Ρουμπίδης και Ανδρέας Ζέρβας, Διευθυντές Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Θεσσαλονίκης καί Νομού Ηλείας αντίστοιχα.

Ακολουθεί ολόκληρη η ομιλία του Παναγιωτάτου

Τιμιώτατοι αδελφοί Αρχιερείς,

Εντιμολογιώτατοι Άρχοντες Οφφικιάλιοι,

Ελλογιμώτατοι καθηγηταί και εκπαιδευτικοί,

Αγαπητοί και αγαπητές φοιτητές και φοιτήτριες, μαθητές και μαθήτριες,

Τέκνα εν Κυρίω εύλογημένα,

Σας υποδεχόμαστε με πολλή χαρά και με πιο πολλή αγάπη στην Καθέδρα του Οικουμενικού Πατριαρχείου, όλους σας και κάθε ένα χωριστά! Έρχεσθε από διάφορες περιοχές της φιλότατης Ελλάδος. Ανεξαρτήτως δε από το εάν ανήκετε εκκλησιαστικώς σε Επαρχίες της Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Ελλάδος, όπως οι μαθητές και καθηγητές από το Γυμνάσιο Καράτουλας Ηλείας, το Γενικό Λύκειο Πελοπίου Αρχαίας Ολυμπίας και το 3ο Γενικό Λύκειο Πύργου, με επί κεφαλής τον Ελλογιμ. κ. Ανδρέα Ζέρβα, Διευθυντή Δευτεροβαθμίου Εκπαιδεύσεως Νομού Ηλείας, την Μητρόπολη των οποίων επισκεφθήκαμε μόλις τον περασμένο Σεπτέμβριο, ή εάν ανήκετε σε Μητροπόλεις υπαγόμενες απευθείας στο Οικουμενικό Πατριαρχείο, όπως οι διδάσκοντες και οι διδασκόμενοι του 1ου Λυκείου Καλύμνου και του Γυμνασίου Αντιμαχείας Κώου, από δύο προσφιλείς Επαρχίες μας στα Δωδεκάνησα, είστε όλοι πεφιλημένα τέκνα της Μητρός Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως και η παρουσία σας εδώ απόψε μας γεμίζει

ειλικρινή συγκίνηση και εγκαύχηση εν Κυρίω. Το ίδιο ασφαλώς ισχύει και για τους εκπαιδευτικούς και μαθητές από σχολεία των λεγομένων «Νέων Χωρών», στη Βόρεια Ελλάδα, όπως το 4ο Γενικό Λύκειο Δράμας, το 9ο Δημοτικό Σχολείο Κομοτηνής και το Γενικό Λύκειο Πενταπόλεως Σερρών. Οι ποιμενάρχες των Μητροπόλεων σας είναι προσφιλέστατοι αδελφοί εν Κυρίω, τους δύο εκ των οποίων, τους αγίους Σερρών και Μαρωνείας, είχαμε την χαρά να υποδεχθούμε πρόσφατα εδώ στο Φανάρι, τον δε τρίτο, τον άγιο Δράμας, αναμένουμε σε δύο ακριβώς εβδομάδες, κατά την Παρασκευή του Ακαθίστου Ύμνου.

Διά το τέλος αφήσαμε τους καθηγητές και μαθητές του Εκκλησιαστικού Λυκείου Νεαπόλεως και του 3ου Γυμνασίου Ωραιοκάστρου, χωρίς ασφαλώς να παραλείψουμε και τον Ελλογιμώτατο κύριο Χρήστο Ρουμπίδη, Διευθυντή Δευτεροβαθμίου Εκπαιδεύσεως Δυτικής Θεσσαλονίκης, την ψυχή του περιβαλλοντολογικού συνεδρίου, στο οποίο όλοι συμμετέχετε, καθώς και τον Ελλογιμώτατο κ. Δημήτριο Σταματόπουλο, Καθηγητή Ιστορίας του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, επί κεφαλής ομίλου φοιτητών του αυτού Πανεπιστημίου. Και εσείς που έρχεσθε από την πόλη της Θεσσαλονίκης, μας αντιλαμβάνεσθε και μας αισθάνεσθε καλώς. Διότι ζήτε υπό την ιερή σκιά ενός Μεγαλομάρτυρος, του Δημητρίου του Μυροβλύτου, όπως και εμείς εδώ εν Φαναρίω ζούμε υπό την σκέπη ενός άλλου Μεγαλομάρτυρος, του Γεωργίου του Τροπαιοφόρου. Όποιος θέλει να δίδη πιστή και πειστική μαρτυρία, πρέπει να είναι έτοιμος και διά το μαρτύριο. Οι Άγιοι Γεώργιος και Δημήτριος ήταν «έτοιμοι από καιρό» και το απέδειξαν με την θυσία τους. Γι' αυτό και είναι αθάνατοι! Γι' αυτό και μας εμπνέουν και μας διδάσκουν και σήμερα, ύστερα από τόσους αιώνες, με την πίστη και τη γενναιότητά τους.

Σας προτρέπουμε πατρικώς, ελλογιμώτατοι κύριοι Καθηγητές και εκπαιδευτικοί, να προσπαθήτε πάντοτε, και όταν ακόμη οι συνθήκες υπό τις οποίες ασκείτε την ιερή αποστολή σας δεν είναι ευνοϊκές, να μεταδίδετε στους μαθητές και στους φοιτητές σας τα ιδανικά αυτών των Μεγαλομαρτύρων και των λοιπών μεγάλων μορφών της ιστορίας, οι οποίες δόξασαν και την Εκκλησία και το Γένος μας και αποτελούν πρότυπα και παραδείγματα προς μίμηση για όλους και ιδιαιτέρως για τους νέους μας, οι οποίοι αξιεπαίνως επιθυμούν και φιλοδοξούν να μεγαλουργήσουν και προς τους οποίους επιθυμούμε να απευθυνθούμε τώρα.

Παιδιά μας, ο Πατριάρχης σας νοιώθει πάντοτε ιδιαίτερη συγκίνηση, όταν υποδέχεται νέους ανθρώπους, όπως εσείς, και έχει την ευκαιρία να δη από κοντά τα φωτεινά πρόσωπά τους και να απευθύνη προς αυτούς λόγον πατρικόν. Θεωρούμε πολύ σημαντικόν να έρχεσθε στην Πόλη μας, την Πόλη των Πόλεων, την κοιτίδα της Ρωμιοσύνης, και στο ιερό Κέντρο της Ορθοδοξίας, το οποίο εδραιωμένο εδώ, από αιώνων πολλών, με την χάρη του Θεού, και παρά τους χαλασμούς των καιρών, συνεχίζει και σήμερα την μεγάλη εκκλησιαστική και πολιτιστική οικουμενική αποστολή του. Και θα την συνεχίση και στο μέλλον, όσο

αντίθετοι και αν θα πνεύσουν ενδεχομένως οι άνεμοι. Διότι η Αγία του Χριστού Μεγάλη Εκκλησία έχει συνηθίσει στην υπομονή, στην καρτερία και στη σιωπή, και γνωρίζει ότι οι κρίσεις έρχονται και παρέρχονται, αλλά η πίστις εις τον Αναστάντα Χριστό μένει και φέρει τελικώς την νίκη στον πιστεύοντα και υπομένοντα. «Ο υπομείνας εις τέλος, ούτος σωθήσεται» (Ματθ. ι', 22).

Γι' αυτό και είμαστε βέβαιοι ότι εδώ θα σας αποκαλυφθούν πολύτιμες αλήθειες, θα έχετε μοναδικά βιώματα, θα αισθανθήτε όχι σαν απλοί επισκέπτες, αλλά σαν να επιστρέψατε στον οίκο του Πατρός σας, σε τόπους ιερούς, σε αγιασμένα χώματα, του Βοσπόρου τ' αγιονέρια. Αυτό μας το εξομολογούνται πολλοί προσκυνηταί. Πρέπει να γνωρίζετε ότι τα πνευματικά βιώματα μας «καταλαμβάνουν», δεν τα δημιουργούμε εμείς, είναι πάντοτε άνωθεν δωρεά.

Δυστυχώς, σήμερα αγνοείται η πνευματική διάσταση ή προσεγγίζεται με ψυχολογικές κατηγορίες. Εμείς πιστεύουμε ότι αυτό είναι μία συρρίκνωση της ανθρωπίνης ύπαρξης. Ενώ αφιερώνουμε πολύ χρόνο για την απόκτηση χρηστικής γνώσης, για να μάθουμε ξένες γλώσσες, για τον αθλητισμό, τη διασκέδαση και τα παρόμοια, λησμονούμε εύκολα ότι θέλουν χρόνο και ο σεβασμός, και η πνευματική ζωή, η προσευχή, η αυθυπέρβαση, η θυσιαστική αγάπη και η αλληλεγγύη. Όλα αυτά είναι δώρο της χάριτος του Θεού, αλλά και εμείς πρέπει να ανοίξουμε την καρδιά μας, κι αυτό είναι υπόθεση άσκησης, προσπάθειας, δεσμευμένης ελευθερίας.

Συμμετείχαμε όλοι σήμερα στην Ακολουθία του Ακαθίστου Ύμνου, στους Χαιρετισμούς της Παναγίας. Η τιμή προς τη Θεοτόκο είναι κεντρική πτυχή της πίστης στην ενανθρώπιση του Λόγου του Θεού και στη διάνοιξη δι' αυτής στον άνθρωπο της οδού προς την κατά χάριν θέωση. Η εικόνα της Παναγίας με τον Χριστό στην αγκαλιά της είναι το ζωτικό κέντρο της ευσέβειας των Ορθοδόξων, είναι ολόκληρη η πίστη και η διδασκαλία της Εκκλησίας για την εν Χριστώ σωτηρία του ανθρώπου. Στον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό, όπου βρισκόμαστε, υπάρχουν δύο ξεχωριστές, μοναδικές εικόνες της Παναγίας, η Παναγία η Παμμακάριστος στο νότιο κλίτος, από την ομώνυμη Ιερά Μονή εδώ κοντά, και η Παναγία η Φανερωμένη στο βόρειο, από το ομώνυμο μοναστήρι στην Κύζικο, στα νότια παράλια του Μαρμαρά. Η κάθε εικόνα είναι μία πρόταση ζωής και ελευθερίας, μία βαθυστόχαστη θεολογική γλώσσα, η κατανόηση της οποίας έχει τις προϋποθέσεις της, θέτει όρους στον καθένα μας, είναι υπόθεση βαθειάς παιδείας.

Είναι βέβαιον ότι η διαπαιδαγώγηση της νέας γενεάς είναι έργο δύσκολο και πολύ απαιτητικό. Σήμερα, στα εγγενή προβλήματα του παιδευτικού έργου προστέθηκαν πρωτόγνωρες προκλήσεις, οι οποίες συνδέονται πρωτίστως με την κυριαρχία των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση. Το διαδίκτυο δεν μεταδίδει απλώς γνώσεις, είναι παράλληλα και πηγή αξιών. Λόγω και άλλων παραγόντων που αλλάζουν ριζικά τη ζωή μας, η διατήρηση του ανθρωπιστικού προσανατολισμού της

εκπαίδευσης καθίσταται στην εποχή μας πολύ δύσκολη.

Τι ποιητέον; Σαφώς η μεγάλη δύναμις της εποχής είναι η επιστήμη και η τεχνολογία. Υπενθυμίζουμε όμως, ότι μεγάλες δυνάμεις είναι και η πίστη, η αγάπη και η ελπίδα, η ελευθερία και η ευθύνη, ο σεβασμός της ανθρώπινης ελευθερίας και της αξιοπρέπειας. Αδυνατούμε να φαντασθούμε ότι το μέλλον ανήκει σε μία παιδεία, η οποία βλέπει τον άνθρωπο απλώς ως βιολογική μονάδα και τον προσανατολίζει αποκλειστικά στην κάλυψη των υλικών αναγκών και στην ικανοποίηση των αισθήσεων. Πιστεύουμε ότι η Ορθόδοξη παράδοσή μας αποτελεί ταμειευτήρα υψηλών αξιών, οι οποίες κρατούν ανοικτή την πύλη του ουρανού. Ο άνθρωπος δεν είναι μόνον «πολίτης του κόσμου», αλλά «ούρανοπολίτης», είναι ον με αιώνιο προορισμό, το οποίο, σύμφωνα με τα λόγια του Χριστού, δεν ζει «ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ». Εδώ βρίσκεται μία αυθεντική εναλλακτική πρόταση παιδείας!

Αυτές τις αλήθειες διεφύλαξε και καλλιέργησε το Πατριαρχείο μας, η Μεγάλη Εκκλησία, η οποία αγωνίστηκε για την παιδεία του Γένους επί μακρούς αιώνες και σε καιρούς χαλεπούς, συνεχίζει δε να προσφέρει πάμπολλα στον πνευματικό πολιτισμό. Στο πνεύμα αυτό, κλείνουμε την προσφώνησή μας, επαναλαμβάνοντας όσα είπαμε πριν δύο ακριβώς εβδομάδες πάλι σε μαθητές και μαθήτριες: «Είναι ζωτικής σημασίας», τονίσαμε, «να γνωρίζουν οι νέοι και οι νέες μας την καταλυτική προσφορά του Οικουμενικού Πατριαρχείου στο Γένος, και τον κεντρικό ρόλο του στη διαμόρφωση της ταυτότητάς μας, τη σημασία του για την πορεία μας προς το μέλλον, καθώς και την πανορθόδοξη, παγχριστιανική και πανανθρώπινη αποστολή του. Δεν επαρκούν η τεχνολογική εγγραμματοσύνη, η επιστημονική γνώση, η οικονομική πρόοδος και οι σύγχρονες ιδέες για τη συγκρότηση και διάσωση της ιδιοπροσωπίας μας, που έχει σύμβολο την Αγία του Χριστού Μεγάλη Εκκλησία».

Η Ορθόδοξος Εκκλησία δεν είναι μεσαιωνική και σκοταδιστική, όπως κατηγορείται και παρουσιάζεται ενίοτε. Η δε Μήτηρ Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως είναι γεμάτη από φως και περισσότερο φως – το ανέσπερο φως της Αναστάσεως, το ιλαρό φως Εκείνου, ο Οποίος διέλυσε όλα τα σκοτάδια και είπε με θεϊκή αυτογνωσία και αυτοπεποίθησι: «ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς» (Ιωάν. η', 12).

Με αυτές τις σκέψεις και τα αισθήματα, ευχόμεθα προς όλους σας, αγαπητοί μας προσκυνηταί, ευχάριστη και ψυχωφελή διαμονή στην Πόλη του Κωνσταντίνου. Ευρίσκεσθε σε χώρο ιερό και καθαγιασμένο διά των καλών αθλήσεων πλείστων μαρτύρων και ομολογητών της πίστεώς μας, σε τόπο όπου άνθισε ο μοναχισμός και τα θεολογικά γράμματα, όπου συνήλθαν Σύνοδοι Οικουμενικές και τοπικές, όπου συνετελέσθησαν μεγάλα και ιστορικά γεγονότα. Προσπαθήστε, λοιπόν, να ακούσετε κατά τις ημέρες αυτές την φωνή των αιώνων και να συλλάβετε το μήνυμα της ιστορίας, των μνημείων και των προσκυνημάτων, των λίθων και των

κεράμων, στους χώρους που θα επισκεφθήτε.

Εκφράζουμε ακόμη μία φορά τη χαρά μας για την παρουσία σας στη Βασιλεύουσα και στο Φανάρι, σας απονέμουμε την Πατριαρχική μας ευλογία και επικαλούμαστε δι' όλους εσάς και τους αγαπημένους σας όλα τα καλά του Θεού.

Καλή Σαρακοστή, ευλογημένη πορεία προς τη Μεγάλη Εβδομάδα και ευφρόσυνο Άγιον Πάσχα!

Φωτογραφία: Νίκος Παπαχρήστου